

Albigenzen en Katharen

Vanaf de tiende eeuw werden zowel de Westerse als de Oosterse Kerken geconfronteerd met een heropleving van gnostische stromingen. Ook het Katharisme vond zijn oorsprong in deze dualistische geloofsopvattingen zoals de *gnostiek*, het *paulicianisme* en de leer van de *bogomielen* uit Bulgarije. Zij gingen ervan uit dat er twee scheppingen bestonden, de goede geestelijke en de slechte stoffelijke. In aanvng werden ze aangeduid als Albigenzen, verwijzende naar de stadsnaam Albi.

Voor de Katharen waren vrouwen en mannen gelijk. Maar de vrouw werd ook gemystificeerd. De Kathaarse *parfaite* werd door de troubadours aanbeden als kuis, goed, zuiver van geest; zij had haar hart verpand aan God. De Katharen vertaalden de evangeliën in het Occitaans.

Carcassonne
Stadsburcht van de
Katharen

In 1145 werd Bernardus van Clairvaux naar Zuid-Frankrijk gestuurd om de Katharen te overtuigen zich terug bij de Katholieke Kerk aan te sluiten. Zijn preken vonden evenwel geen gehoor.

Het zelfde dient gezegd te worden van de prediking in 1206 door Dominicus Guzman, de latere stichter van de dominicanenorde.

Paus Innocentius III komt tot het besluit dat tegen de Katharen krachtiger moest worden opgetreden. In 1209 slaagt hij erin een leger te verzamelen voor een kruistocht naar Occitanië.

De nieuwe koning Lodewijk IX van Frankrijk, de Heilige Lodewijk, is nauwelijks twaalf jaar als hij zijn vader opvolgt. Zijn moeder Blanca van Castilië trad op als regentes. Zij had aanvankelijk weinig belangstelling voor een nieuwe kruistocht.

In 1243 startte dan toch een derde kruistocht tegen de Albigenzen. Montségur, het laatste bolwerk van de Katharen, viel in 1244. Met de verovering van Montségur waren de hoogtijdagen van het Katharisme voorbij.

Guillaume Bélibaste (1280) geldt als de laatst verbrande Kathaar. Hij werd op de brandstapel gezet in 1321 in Villerouge-Termenès. In dit plaatsje is nu met geldelijke steun van de Europese Gemeenschap een museum opgericht dat geheel aan hem en het Katharisme is gewijd.

